

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/56488,Czekali-zbyt-dlugo-Obchody-72-rocznicy-smierci-Danuty-Siedzikowny-Inki-oraz-Feli.html>
27.04.2024, 19:37

„Czekali zbyt długo”. Obchody 72. rocznicy śmierci Danuty Siedzikówny „Inki” oraz Feliksa Selmanowicza „Zagończyka” - Gdańsk, 28 sierpnia 2018

Setki mieszkańców Pomorza oddało hołd bohaterom podziemia antykomunistycznego, biorąc udział w uroczystościach zorganizowanych przez IPN Gdańsk.

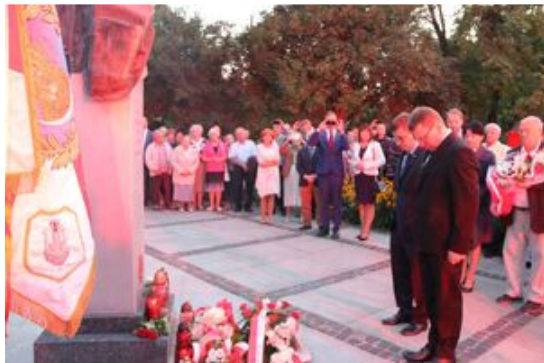

Nieoficjalna część obchodów rozpoczęła się o godz. 17.00 w Areszcie Śledczym w Gdańsku **przy tablicy upamiętniającej więzionych w tym miejscu żołnierzy podziemia niepodległościowego** m.in. Danutę Siedzikówną „[Inkę](#)” oraz Feliksa Selmanowicza „[Zagończyka](#)”.

Oboje zginęli tego samego dnia 28 sierpnia 1946 r. w więzieniu przy ul. Kurkowej, pochowani zostali też obok siebie w bezimiennym grobie. Miejsce to jesienią 2014 r. odnalazł na gdańskim Cmentarzu Garnizonowym zespół poszukiwawczy IPN, kierowany przez prof. Krzysztofa Szwagrzyka. Pogrzeb państwowy bohaterów odbył się 28 sierpnia 2016 r. – w 70. rocznicę wykonania wyroku śmierci na bohaterach przez komunistycznych oprawców. Więcej na temat tutaj: <https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/36198,Pozegnaliśmy-bohaterow-Uroczystosci-pogrzebowe-Danuty-Siedzikowny-Inki-i-Feliksa.html>.

Część oficjalna gdańskich obchodów 72. rocznicy śmierci bohaterów rozpoczęła się o godz. 17.30 na Cmentarzu Garnizonowym. **Na grobach „Inki” i „Zagończyka” zostały zapalone znicze oraz złożone kwiaty** (przed uroczystością został złożony wieniec w imieniu premiera Mateusza Morawieckiego). **Do zgromadzonych przemówił prof. Mirosław Golon, dyrektor IPN w Gdańsku.**

- „Inka” to symbol polskiej martyrologii, polskiego cierpienia i polskiego zwycięstwa. Oddała swoje życie, ale ocaliła najwyższe wartości, czyli to, co kryje się pod słowami Bóg, Honor, Ojczyzna. Dowiodła swojej godnej postawy wyciągając rękę do przeciwnika - ratując go - jako sanitariuszka, wypełniając tym samym swoją posługę dobrego człowieka - mówił.

- To, co dzisiaj przeżywamy to wielki sukces - przywracanie pamięci, odnajdywanie grobów, wynoszenie na pomniki, upamiętnianie tablicami. Trzeba jednak dodać, że Niezłomni czekali na to wszystko zbyt długo. A wciąż tysiące podobnych bohaterów czeka na godny pochówek. Ich groby czekają na odnalezienie, a ich nazwiska na przypomnienie - dodał.

Po dyrektorze IPN Gdańsk głos zabrał **Waldemar Kowalski z Muzeum II Wojny Światowej**, który w znacznym stopniu przyczynił się do odnalezienia grobów „Inki” i „Zagończyka”.

- Na śmierć szli godnie. Nie pozwolili sobie zawiązać oczu, oboje krzyknęli: „Niech żyje Polska” - podkreślił.

Po przemówieniach uczestnicy obchodów przenieśli się na gdańską Orunię, gdzie **w kościele pw. św. Jana Bosko odprawiona została uroczysta Msza św. w intencji uczestników powstania antykomunistycznego**. Przewodniczył jej ks. dr Jarosław Wąsowicz.

- Oprawcy myśleli, że udało się im zakopać ich w bezimiennych grobach, a oni powracają, bo idei i wartości nie da się rozstrzelać albo zniszczyć. To jest dla nas mocna nauka oraz zachęta do tego, byśmy starali się równie pięknie żyć - mówił duchowny

Po Eucharystii zostały złożone kwiaty **pod pomnikiem „Inki”**.

Ostatnim punktem obchodów był **spektakl Teatru Nie Teraz pt. „Wyklęci”**.

– Przenosimy się do roku 1944, kiedy w naszej pamięci zaistnieli ci, którzy podtrzymali honor Polaków. Fabuła opowiada o losach i motywacjach tamtych młodych ludzi. Mówi, skąd mieli siłę, by walczyć – wyjaśnia Tomasz Żak, szef teatru i reżyser spektaklu.

PROGRAM OBCHODÓW

godz. 17.30

Uroczystość złożenia kwiatów i zapalenia zniczy na grobach Danuty Siedzikówny „Inki” oraz Feliksa Selmanowicza „Zagończyka”

Miejsce: Cmentarz Garnizonowy w Gdańsku, ul. Antoniego Giełguda

godz. 18.30

Msza św. w kościele księży Salezjanów, a następnie złożenie kwiatów pod pomnikiem Danuty Siedzikówny „Inki”

Miejsce: Kościół pw. św. Jana Bosko w Gdańsku Oruni, ul. Gościnną 15

godz. 20.00

Spektakl Teatru Nie Teraz pt. „Wyklęci”

Wstęp wolny. Na spektakl liczba miejsc ograniczona – obowiązują zapisy pod adresem: artur.chomicz@ipn.gov.pl

Miejsce: Stacja Orunia, ul. Dworcowa 9

O SPEKTAKLU

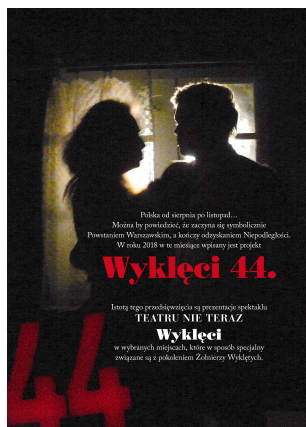
Twórcy przedstawienia, to jedna z najdłużej działających w kraju scen niezależnych, alternatywnych.

Scenariusz, scenografia, reżyseria: Tomasz Antoni Żak

Aktorzy: Anna Warchał (Lilka); Ewa Tomasiak (Helena); Aleksandra Pisz (Danusia); Przemysław Sejmicki (Janek), Maciej Małysa (Konrad);

Opracowanie pieśni: Grzegorz Radłowski

Technika: Ryszard Zaprzętka

Spektakl „Wyklęci” ustami aktorów zadaje nam pytanie o prawdziwą Polskę z „Nie-Teraz”, wieczną. Zadaje pytanie o Polskę, która potrafi zmieniać Polaków w prawdziwych ludzi. Ktoś, kto stawia pytanie: „Co z ta Polską?”, otrzymuje odpowiedź godną pytania. Jest chora i nienormalna. Zapytaj siebie: Co z Tobą Polaku? Albo Ty masz rację albo Rejtan i Ci Wyklęci – **pisał Jan Maniak w inTARnet.pl.**

To bardzo piękne, mądre i ważne przedstawienie, mające ogromny wymiar historyczno-polityczny – tak w „Naszym Dzienniku” **recenzowała „Wyklętych” krytyk teatralny Temida Stankiewicz-Podhorecka.**

Z kolei **Janusz Krasiński, członek Szarych Szeregów, słynny dramatopisarz, tak zwerbalizował swoje wrażenia:**

Chciałem podziękować zespołowi i powiedzieć, że dokonał naprawdę cudu. I to, co tutaj zostało pokazane, to wyście Państwo pokazali moich najbliższych kolegów, moje koleżanki, moje całe to środowisko, w którym ja się obracałem w czasie okupacji; tych ludzi, którzy ginęli potem w Powstaniu... zostało to naprawdę odtworzone – klimat,

klimat tamtych czasów. Myślenie tych ludzi, tych młodych ludzi, często naiwne. Wiara, jakaś ogromna wiara w Polskę, w patriotyzm, w zwycięstwo, w wartości. To wszystko zostało pokazane niesłychanie plastycznie. Gratuluję wielkiej sztuki!

Organizatorem obchodów był Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku, a **partnerem** Stowarzyszenie Historyczne im. V Wileńskiej Brygady AK.

Patronat medialny nad wydarzeniem objęli: TVP3Gdańsk, Radio Gdańsk, „Gość Niedzielny” oraz Gdańsk Strefa Prestiżu.

[Poniżej do pobrania dokładny program obchodów:](#)

PLIKI DO POBRANIA

[Program obchodów \(pdf, 2.23 MB\) 16.08.2018 15:00](#)